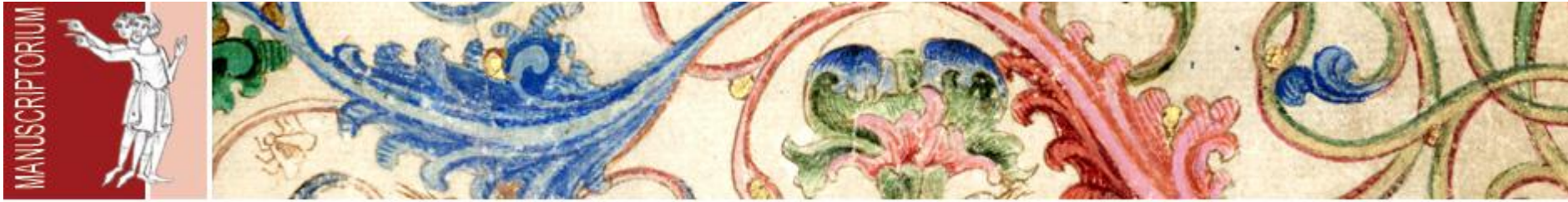


manuscriptorium



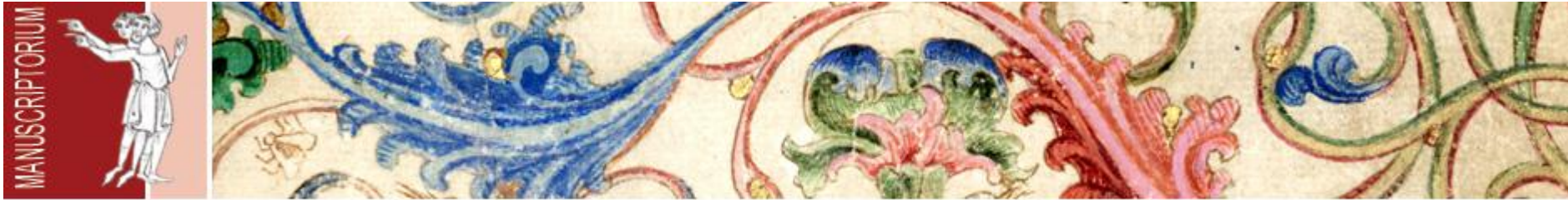
Manuscriptorium - 10 let

**12. konference Archivy, knihovny, muzea
v digitálním světě 2011**

Tomáš Psohlavec, AIP Beroun s.r.o.

30.11.2011

návaznosti na Memoria Mundi



1993 UNESCO projekt

Memory of the world,

první CD-ROM, počátek digitalizace, ...

1997 vyvinuta metoda jak uchovat

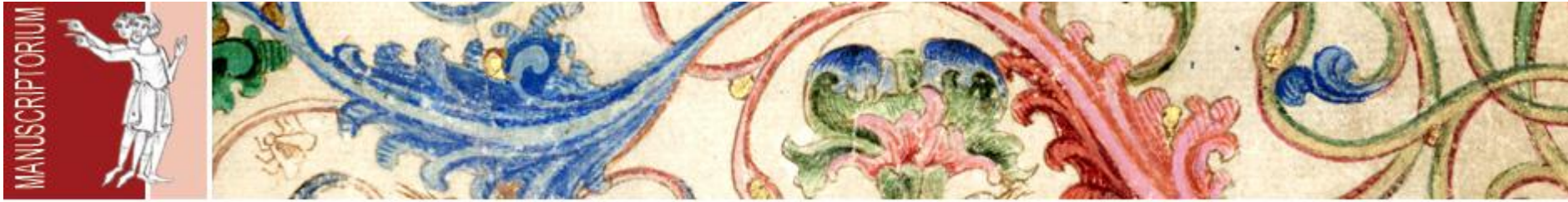
význam dat (obdoba tagování)

DOBM - Digitisation of Old Book Materials

definice v **SGML** (XML nebylo dosud zavedeno)

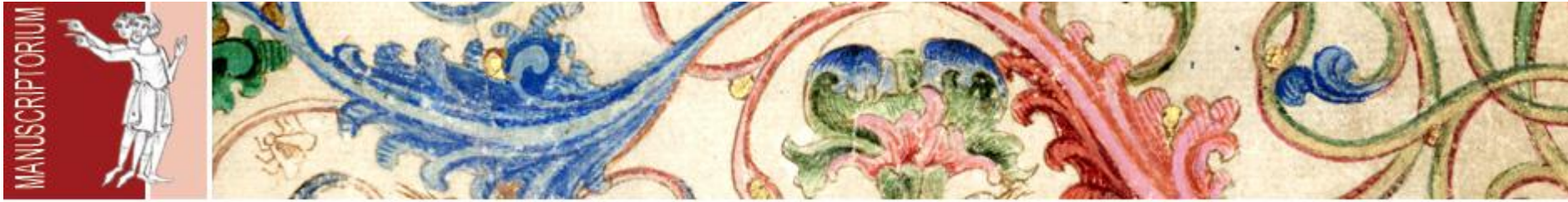
1999 přijato jako **doporučení UNESCO**

2001: prvopočátky



- Projekt **Memoria.cz**:
 - Soupis dokumentů z **VISK6**
 - Včetně vyhledávání a náhledů vybraných stránek
- **Sdružený Katalog Historických Fondů**
 - Katalog řádově stovek odborných popisů
 - První systematické užití **XML MASTER**

2002: úvodní vývoj



- Rozhodnutí zpřístupnit **kompletní dokumenty** z VISK6
 - AiP nakupuje HW a SW prostředky
 - Zahájen vývoj
 - nových zobrazovacích nástrojů
 - otevřeného prostředí založeného výhradně na XML

2003: vznik Manuscriptoria



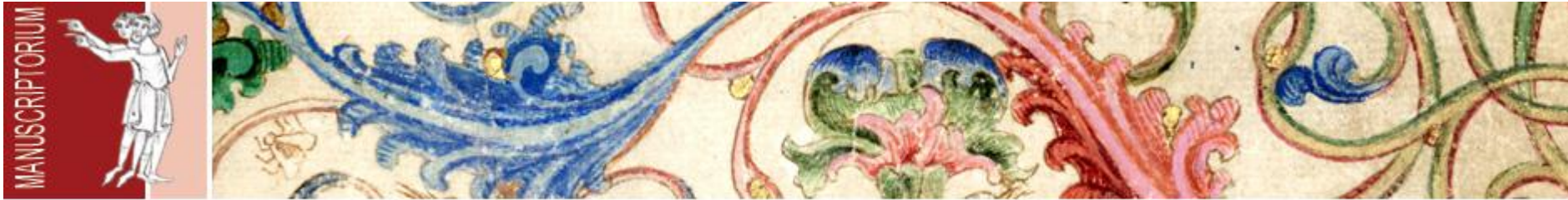
- Sloučení SKHF s Memoria.cz
- AIP zavádí název Manuscriptorium
 - digitální knihovna s katalogem a možností prohlížet digitální faksimilie
 - snadné připojování nových partnerů
- NKČR vidí perspektivu projektu a proto podporuje a financuje připojování dalších zdrojů (i mimo VISK 6)

2004: orientace na partnery



- MnS dosud orientováno především na koncové uživatele
- Nově vznikají pomocné nástroje pro Content Providery:
 - První jednoduché verze **aplikací pro tvorbu metadat** (M-Edit, M-Tool)
 - Vytváření popisů, generování seznamů stránek atp.
 - Později první verze **Manuscriptoria kandidátů** (M-Can)
 - Vstupní rozhraní do Manuscriptoria s možností náhledu a kontroly dokumentů; editoři odborného obsahu rozhodují o zařazení jednotlivých dokumentů

2005: změna způsobu spolupráce AiP a NKČR



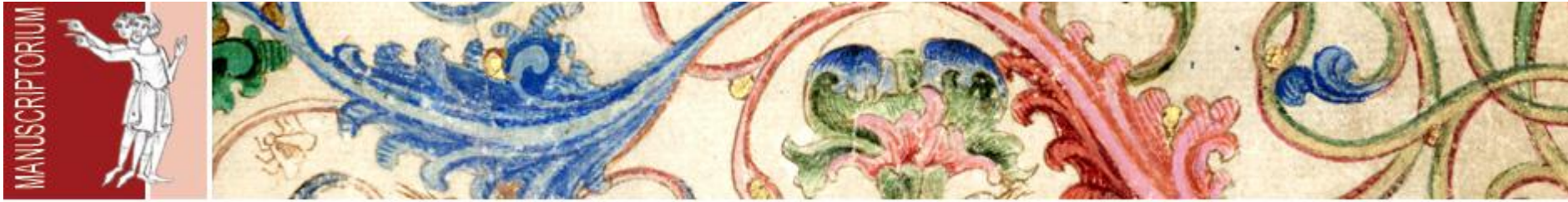
- Projednání rozdělení činností a odpovědností s důrazem na ekonomiku provozu. Jedna z předkládaných variant:
 - NKČR:
 - Poskytnutí HW a SW, Koupě licencí k nástrojům
 - Provoz vybraných modulů Manuscriptoria
 - AiP:
 - Vývoj, Maintenance systému Manuscriptoria, Provoz vybraných modulů Manuscriptoria
- NKČR se rozhodne uzavřít Smlouvu o provozu MnS, podle které
 - AiP zajišťuje kompletní provoz systému na vlastním HW a SW, konektivitu, kompletní servis koncovým uživatelům i Content Providerům
 - NKČR: obsahový koordinátor a odborný garant
 - Situace podobná, jako v začátcích projektu - přetrvává až do roku 2011

2006: princip distribuovaných dat



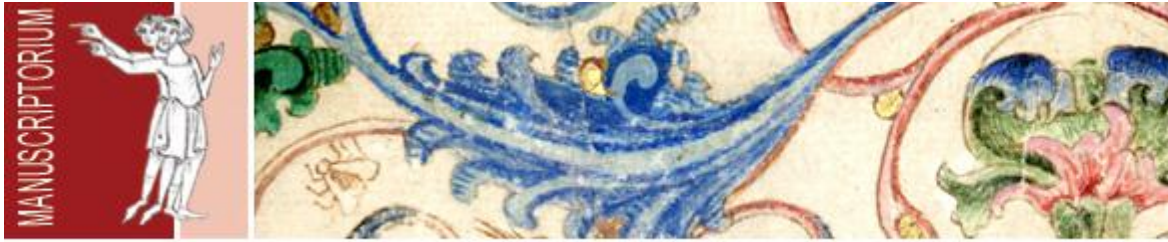
- Zavedení takového způsobu zobrazení dokumentů, kdy
 - do Manuscriptoria jsou importována pouze metadata
 - data jsou uložena na serverech partnerů, odkud jsou také zpřístupňována
- Relativně nízkonákladové řešení: odpovědnosti i náklady na zpřístupnění se rozprostřou mezi MnS a jednotlivé přispěvatele
 - Zavedení v tehdejší situaci umožnilo uvažovat o masivnějším rozvoji agregace historických dokumentů bez nadměrné finanční zátěže NKČR
- Technicky navrženo tak, aby bylo možné využívat již existující databáze partnerů
 - zvyšuje ochotu spolupracovat i u těch institucí, které již mají výsledky v oblasti zpřístupnění

2006: hledání financí



- Manuscriptorium je technicky připraveno k masivnější spolupráci s Content Providery – vedou se jednotlivá jednání se zahraničními partnery
- Hledání zdrojů financování provozu a agregace mimo NKČR
 - První společný pokus o projekt financovaný z Evropských fondů ještě neúspěšný

2007-2009: financování agregace z EU



- ENRICH

- projekt financovaný z programu eContentPlus

- Výsledky v roce 2009:

- Masivní rozvoj agregace (v měřítku historických fondů)
 - Intenzivní podpora vzniku nových metadat (vznikly nové nástroje pro partnery – dostupné k použití volně on-line na www.manuscriptorium.com)
 - >5 000 000 obrazů původem z významných paměťových institucí (nyní 60 zahraničních partnerů a cca 100 z ČR)

Document description

Graduál kůru v Lomnici nad Popelkou (Kniha písní a chval božských)

XVII.A.53b; Národní knihovna České republiky; Praha, Česko

[+](#) Add to Selection | [📖](#) Facsimile | [📄](#) Document description

Basic information

Country: Česko

Settlement: Praha

Repository: Národní knihovna České republiky

Idno: XVII.A.53b

Title: Graduál kůru v Lomnici nad Popelkou (Kniha písní a chval božských)

Place of Origin: Čechy - Praha, Lomnice nad Popelkou

Date of Origin: 1580-1583 Not before: 1580; Not after: 1583

Publication Statement

Last Manuscriptorium process date: 20.9.2010

Contents

Content Item No. 1

Locus: 1r-383r (**1r - 383r**)

Title: Graduál kůru v Lomnici nad Popelkou (Kniha písní a chval božských)

Graduál je utrakvistický (srv. texty oficia o večeři Páně na f. 25r a 52r, které byly asi v druhé polovině 17. století opravovány).

Text Language: česky

Content Item No. 1.1

Locus: 1r-77r (**1r - 77r**)

Title: Proprium de tempore

Rubric: Officium o trojici svaté

Rubric: 54rOfficium o neděli Páně

Pokračování z prvního svazku. Vsunuty antifony.

search [advanced](#)

Title

Author (&) (-)

Shelf-mark, Identifier

Words Anywhere

my library

User name:

Password:

[Register](#)

[Forgot your password?](#)

[User Guide](#)

translate

Source language:

Target language:

text in selection

whole record

quick multilingual search

Query:

Query language:

Return to s



View item a

[Národní kn
republiky -
Czech Rep](#)

Identifier: s

Format: III

115 a 138

codex unk

Languages:

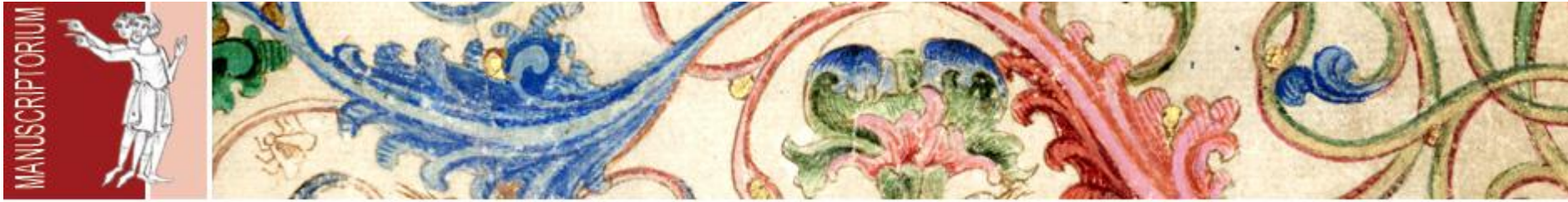
Source: Ná

republiky |

Provenanc

starší sign

2011: integrace do odborných zdrojů



- Zařazení do vyhledávače Summon™ společnosti Serial Solutions
 - Manuscriptorium zařazeno jako vůbec první zdroj pocházející z České republiky
- Zařazení do vyhledávače EBSCO Discovery Service™
- Zařazení Manuscriptoria do obou vyhledávačů je faktickým uznáním jeho celosvětového významu.

2011: přesun komponent do NKČR

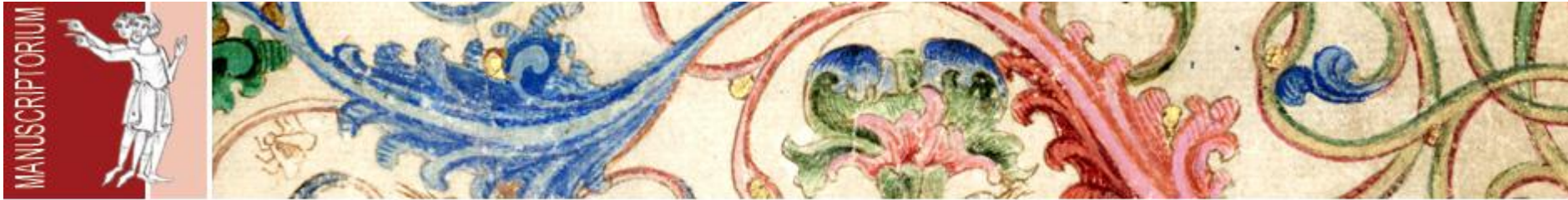


- Zahájena jednání o přesunu vybraných komponent systému Manuscriptorium do NKČR
 - Cílem je účelnější rozdělení odpovědností při zajišťování chodu systému MnS
 - objem činností narůstá

První výsledky:

- datové úložiště CDÚ NKČR je využito pro uložení archivních dat VISK6 (zdroj primárních dat pro MnS)
- Zahájeno zpřístupnění kvalitních obrazů z VISK6 ze serverů NKČR (listopad 2011)

2011: výzkum a vývoj



- Informace o typu informace v obrazech
- Využití CERL thesaurů pro vyhledávání v MnS
- Grafémy
- Pilotní řešení jsou aktuálně k dispozici oponentům: budou posuzovat, zda je účelné dané technologie implementovat do rutinního provozu

2011: VaV -

obrazech



Advanced search above original data as supplied by partners.

Text anywhere

and

and

Facsimile Fulltext Fulltexts in Czech

Images Illustration Initial Notation

contain: Border Marginalia Table

Facsimile Fulltext Fulltexts in Czech

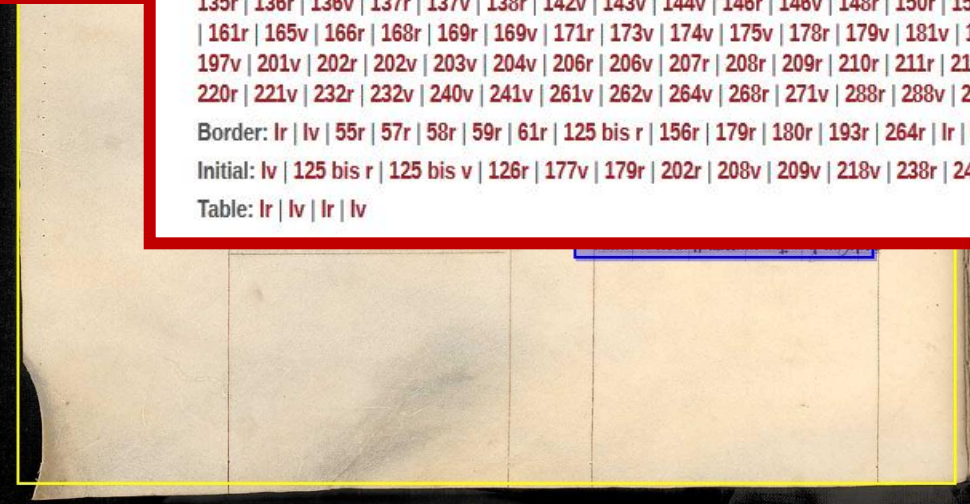
Images Illustration Initial Notation

contain: Border Marginalia Table

```
</desc>  
<zone xml:id="ID0191P__graphic" ulx="0" uly="0" lrx="1340" lry="2102">  
  <graphic url="G:\MSK_BH_VI_78_1FYMN2\BH_VI_78_1FYMN20191P.JPG"/>  
</zone>  
<zone xml:id="ID0191P__text" ulx="0" uly="0" lrx="1340" lry="2102">  
<zone xml:id="ID0191P__text" ulx="0" uly="0" lrx="1340" lry="2102">  
<zone xml:id="ID0191P__text" ulx="0" uly="0" lrx="1340" lry="2102">  
</surface>
```

Image Contents Summary	
Illustration:	FC FS SP lr lv 1r 125 bis v 139r 300v lr lv BS BC
Marginalia:	3r 12r 12v 19r 21v 23v 25v 27r 27v 28v 29r 29v 30r 31v 33v 34v 35v 36v 37v 38v 40v 43v 44v 46v 48r 50 bis v 54v 57v 60r 65v 66v 68v 69r 73r 76v 78v 82v 83r 83v 84r 86v 87r 95r 96r 96v 98v 99v 100r 100v 102v 104v 105v 106v 107r 108r 108v 109r 109v 110v 113r 113v 115v 116r 117r 118r 118v 119v 120r 120v 121v 123r 124r 124v 125r 125v 127r 128v 129r 130r 130v 131v 132r 133r 133v 134r 135r 136r 136v 137r 137v 138r 142v 143v 144v 146r 146v 148r 150r 150v 151r 151v 152r 152v 155v 159v 161r 165v 166r 168r 169r 169v 171r 173v 174v 175v 178r 179v 181v 187v 188v 189v 192r 193v 194r 197v 201v 202r 202v 203v 204v 206r 206v 207r 208r 209r 210r 211r 211v 212r 212v 214r 214v 215r 215v 220r 221v 232r 232v 240v 241v 261v 262v 264v 268r 271v 288r 288v 294v
Border:	lr lv 55r 57r 58r 59r 61r 125 bis r 156r 179r 180r 193r 264r lr lv
Initial:	lv 125 bis r 125 bis v 126r 177v 179r 202r 208v 209v 218v 238r 247r lr lv
Table:	lr lv lr lv

- Začleně...
- Využití no...
 - Vyhled...
 - Zobraz...
 - apod.



ry s...

2011: VaV - Využití



- NKČR získal
- Pro pilotní řešení Thesaurus –
- Pilotní řešení uživatelé:
 1. Prohledání standardní bázi „ST“
 2. Pro každou položku CERLu a práci

olomouc

Searching in CERL database...

Civitas Olomucensis	✓	Olmütz (Česká republika)	
Holomauc	✓	Olmütz	Olomouc
Holomuc	✓	Civitas Olomucensis	Eburum
In Julio monte Marcommanum	✓	Holomauc	Holomucy
Ollmütz	✓	Olmuncia	Olmutium
Olmitz	✓	Olomucensis Civitas	Vologradum
Olmuncia	↻	Holomancy	Holomaucy
Olmutium		Ollmütz	Ollmüz
Olmütz		Olmüz	Olmitz
Olomotium		Olmucii	Olmucium
Olomuc		Olmutii	Olnmütz
Olomucensis Civitas		Olomotium	Olomuc
Olomucium in Metropoli Moraviae		Olomuci	Olomucii
Olomucium		Olomucium	Olomucum
Olomutcz		Olomucz	Olomuncium
Olomotium Moravorum		Olomuntz	Olomutii
Olomotum		Olomotium	Olomotum
Olomouc		Olumucium	Olumutii
		Olumutum	

2011: VaV: Grafémy

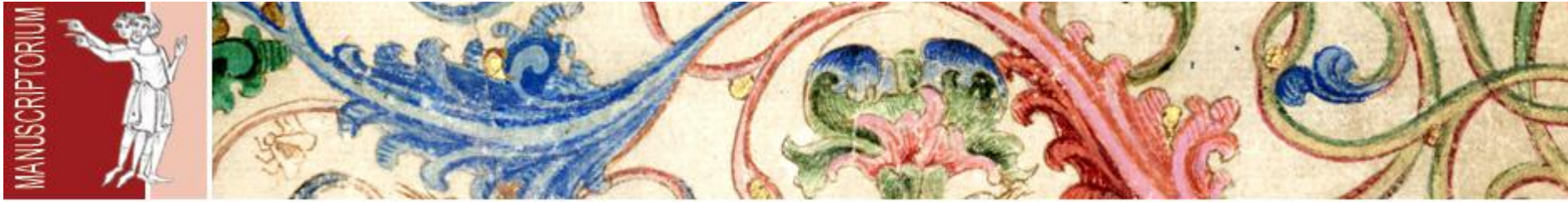


VEČER
WEČER
VEČER
WEČER
WECŽER
VECHER
VEČER
WEČER
WECŽER
FÄCHER
VECHER

- optimalizované grafémické vyhledávání
- hledáno slovo: **VEČER**

pravděpodobně balast
celkem hledáno 53 992 grafémických variant

manuscriptorium



Děkuji za pozornost!

Tomas.Psohlavec@aipberoun.cz

AIP Beroun s.r.o.

30.11.2011